

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2016.G.06, 23 maart 2016

Inhoud

Bladluizen in wintergranen dit voorjaar: veldcontrole is zeker nodig!	1
Bladverkleuring wintergranen.....	4

BLADLUIZEN IN WINTERGRANEN DIT VOORJAAR VELDCONTROLE IS ZEKER NODIG!

Uit de bladluistellingen uitgevoerd op wintergranen in de loop van vorige week (resultaten zie in de tabellen hieronder) blijkt dat er nog levende bladluizen aanwezig zijn in de graanpercelen. Er worden grote verschillen vastgesteld tussen zowel regio's als percelen in eenzelfde regio.

Op percelen wintergranen zonder Argento zaaizaadbehandeling en zonder gewasbespuiting met een insecticide varieert het percentage planten bezet met minstens 1 bladluis van 0 % tot maar liefst 28,9 %! (met gemiddeld 4,3 luizen per plant!) op een perceel wintertarwe te Spiere-Helkijn (provincie West-Vlaanderen, zuidoostelijk gedeelte).

Op slechts één perceel wintergerst met Argento zaaizaadbehandeling werden bladluizen gevonden, namelijk op een perceel gezaaid op 2 oktober te Zuienkerke (kustpolder, provincie West-Vlaanderen) waarbij 5 % van de planten bezet was met bladluizen.

Ook op bepaalde percelen wintergranen waar in het najaar een bladluisbespuiting werd uitgevoerd in november, worden er momenteel bladluizen waargenomen, onder andere op percelen waar behandelingen uitgevoerd werden op 7-8 november (1 % tot maximaal 2,5 % planten bezet met bladluizen) en zelfs op 1 perceel wintertarwe waar een behandeling uitgevoerd werd op 14 november te Otegem in de provincie West-Vlaanderen (2 % planten bezet met bladluizen).

Hieruit mag blijken dat een veldcontrole op de aanwezigheid van bladluizen dit voorjaar zeker nodig is, wetende dat vorig najaar 2015 er een hoog percentage virusdragende bladluizen voorkwam. Indien er nu virusdragende bladluizen aanwezig zijn kan het vergelingsvirus zich immers heel snel verspreiden in de lente. Daarom is het bij aanwezigheid van bladluizen verstandig een bladluisbehandeling uit te voeren. Hoe meer bladluizen er waargenomen worden op een perceel, hoe groter het risico op opbrengstderving.

Bij koud weer de planten ook ondergronds controleren op de aanwezigheid van bladluizen. Hiervoor dienen, na de bovengrondse controle op bladluizen, de graanplanten met de wortels voorzichtig uit de grond gehaald te worden (bv. met een schopje). Vervolgens dient zorgvuldig nagegaan te worden of er bladluizen voorkomen op en tussen de stengels tot op het uitstoelingsplateau.

De aanwezigheid van bladluizen op het ras wintergerst Rafaëla, dat resistent is ten aanzien van het dwergvergelingsvirus, biedt geen risico (Bron: CADCO – Actualité – Céréales 8 maart 2016).

**WINTERGERSTpercelen zonder Argento zaaizaadbehandeling
Waarnemingsplaatsen en resultaten:**

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	Bladluisbespuiting	14-16 maart		
			Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant
Limburg Tongeren (Koninksem) (ras Domino)	1 oktober		uitstoeling	0 %	
Vlaams-Brabant Huldenberg	8 oktober	neen		0 %	
Oost-Vlaanderen Nieuwenhove	12 oktober	neen		0 %	
West-Vlaanderen Zuidelijk gedeelte Helkijn I	1 oktober	neen	oprichten	12,9 %	2,1
Helkijn I	1 oktober	7 november	oprichten	1 %	1
Helkijn II	1 oktober	neen	uitstoeling	6,9 %	1,4
Helkijn II	1 oktober	7 november	uitstoeling	0 %	
Regio kust Zuienkerke	2 oktober	neen	oprichten	8,0 %	2,2

WINTERGERSTpercelen met Argento zaaizaadbehandeling en zonder bladluisbespuiting

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	14-16 maart		
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant
Limburg Tongeren (Koninksem)	1 oktober	uitstoeling	0 %	
Vlaams-Brabant Huldenberg	8 oktober		0 %	
Oost-Vlaanderen Nieuwenhove	12 oktober		0 %	
West-Vlaanderen Regio kust Zuienkerke	2 oktober	oprichten	5 %	2

SPELTperceel zonder Argento zaaizaadbehandeling en zonder bladluisbespuiting

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	15 maart
		% planten met minstens 1 bladluis
West-Vlaanderen Regio kust Zuienkerke	31 oktober	0 %

**WINTERTARWEpercelen zonder Argento zaaizaadbehandeling
Waarnemingsplaatsen en resultaten:**

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	Bladluisbespuiting	14-16 maart		
			Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten bezet met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant
Vlaams-Brabant					
Lennik I	21 oktober		uitstoeling	4 %	1
Lennik II	23 oktober		uitstoeling	12 %	1,3
Huldenberg	27 oktober			0 %	
Oost-Vlaanderen					
Herfelingen	2 november		uitstoeling	0 %	
Lierde	30 oktober		uitstoeling	2 %	1
Nieuwenhove	26 oktober			0 %	
West-Vlaanderen					
Zuid-oostelijk gedeelte					
Beitem	30 oktober	16 december	uitstoeling	0 %	
Meulebeke	13 oktober	neen	uitstoeling	3,2 %	1,7
Otegem	29 september	neen	oprichten	5 %	1,3
Otegem	29 september	24 oktober en 14 november	oprichten	2 %	1
Spiere-Helkijn	2 oktober	neen	uitstoeling	28,9 %	4,3
Spiere-Helkijn	2 oktober	8 november	uitstoeling	1,5 %	1
Zwevegem (Sint-Denijs)	13 oktober	11 november	uitstoeling	0 %	
Zwevegem (Sint-Denijs)	13 oktober	7 november	uitstoeling	2,5 %	
Zuid-westelijk gedeelte					
Elverdinge	4 oktober			0 %	
Houtem I	2 oktober	neen	oprichten	15,2 %	2,2
Houtem I	2 oktober	2 november	oprichten	6,5 %	1,2
Houtem II	2 oktober	neen	oprichten	12,3 %	1,9
Houtem II	2 oktober	2 november	oprichten	4 %	1,1
Regio kust					
Gistel	3 oktober	neen	uitstoeling	5,4 %	1,6
Gistel	3 oktober	11 november	uitstoeling	0 %	
Houtave	31 oktober	neen	uitstoeling	0 %	
Koksijde I	26 oktober	neen	uitstoeling	0 %	
Koksijde II	26 oktober	neen	uitstoeling	0 %	
Stalhille	1 oktober	neen	uitstoeling	0,2 %	1
Stalhille	1 oktober	11 november	uitstoeling	0 %	

Bladverkleuring wintergranen

In de wintertarwe wordt momenteel nog steeds rood tot purper verkleuring van de bladeren waargenomen (tengevolge van de aanmaak van anthocyaan in de plant). In de wintergerst gaat het om een geel-wit verkleuring van bladgedeelten/bladeren.

Deze symptomen werden reeds waargenomen in februari en zijn vooral tijdens de voorbije weken op bepaalde percelen in (zeer) belangrijke mate toegenomen. Deze symptomen zijn hoofdzakelijk te wijten aan al of niet een combinatie van meerdere factoren: grote verschillen in temperatuur tussen dag en nacht, het optreden van vorst, winderig weer, natte plaatsen in het perceel, ligging van het perceel,

Zowel in de rassenproef wintertarwe te Koksijde als in de rassenproef wintergerst te Zuienkerke (beide gelegen in de kustpolder, provincie West-Vlaanderen) worden er verschillen vastgesteld tussen de rassen naar intensiteit van deze symptomen.

Vanaf het ogenblik dat het weer groeizaam wordt (onder meer hogere temperaturen) zullen er nieuwe bladeren gevormd worden waardoor de velden opnieuw een groene kleur zullen krijgen.

Bladbehandelingen (vloeibare stikstof, herbiciden, ...) kunnen deze symptomen verergeren!

Wintertarwe:
rood-purperverkleuring van de bladeren

Wintergerst:
geelverkleuring van bladgedeelten/bladeren

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Voorlichting

De LCG-Graanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling voorlichting, doelgroepenbeleid, kwaliteit plant, Team Voorlichting
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas